

Izhaja
vsak mesec enkrat.
—
Uredništvo in uprav-
ništvo je v
Salendrovi ulici št. 6.

MOJ DOM

Oglase se računa po
posebnem ceniku.
Tiska tiskarna Makso
Hrovatin v Ljubljani.
Odgovorni urednik:
Ivan Frelih

Glasilno Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Štev. 6.

Ljubljana, 31. Julija 1926.

Leto VI.

III. kongres hišnih in zemljiških posestnikov iz vse naše države se vrši v Ljubljani v dneh 6.—8. sept. 1926. Objednem takrat zboruje Glavni Savez hišnih in zemljiških posestnikov Srbov, Hrvatov in Slovencev ter ima redni občni zbor Pokrajinska Zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Na kongres se povabijo tudi zastopniki organizacij hišnih in zemljiških posestnikov iz Češkoslovaške, Francije, Nemčije, Nemške Avstrije in dr. držav.

Vspored zborovanj priobčimo v prih. številki »Mojega Doma« in v posebnih valbilih.

Takrat se vrši v Ljubljani tudi Pokrajinska razstava, zlasti kmetijstva, in je za polovično vožnjo s tem poskrbljeno.

Vsem posestnikom v Sloveniji!

Sedanji stanovanjski zakon poteče 1. novembra 1926. in s tem dnevom stopijo iz veljave za zaščitene najemnike tudi sedaj dogovorjene ali po stan. sodišču določene najemnine. Ker so imeli nešteti hišni posestniki ob pričetku sedanjega stanovanjskega zakona radi termina, od kedar je plačati novo najemnino neprilike in stroške ter so deloma izgubili za nekaj mesecev povišano najemnino, opozarjamo tem potom vse hiš. posestnike, da avgusta 1926 pri četrtletnih plačilih najemnin pismeno opozore svoje sedaj zaščitene najemnike, da bodo imeli od 1. novembra plačevati tako najemnino, kakoršno bode določil za takrat veljavni stanovanjski zakon.

Mi smo pravočasno o tem obvestili in poučili vse posestnike in je sedaj njih dolžnost, da tudi sami potrebno store, da ne bodo pri tem trpeli izgube in se končno izgovarjali, da se jih ni o tem obvestilo.

Zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Podaljšanje stanovanjskega zakona.

V naši državi smo navajeni na razna iznenadenja in razočaranja, zlasti hišni posestniki smo tekom let doživeli vedno večja davčna bremena in nešteto krivic s proslulim stanovanjskim zakonom. Proti koncu vsakega do sedaj veljavnega stanovanjskega zakona so odgovorni vladni ministri in poslanci obljubovali in izjavljali, da je to brez dvoma zadnji zakon, s katerim se hišnim lastnikom jemlje svobodno razpolaganje in se omejuje njih po ustavi zajamčena lastnina.

Tako smo bili vsi hišni posestniki prepričani, da se bodo dane obljube tudi držale in, da se sedaj veljavni stanovanjski zakon, ki poteče 1. nov. t. l. ne obnovi več. Toda zopet smo se varali. Prišli so državni uradniki in ostale najemniške or-

ganizacije ter pričele vladi, zlasti ministru za socialno politiko dokazovati, kaka nevarnost jim preti s 1. novembrom t. l. in kako nujna je potreba, da se stanovanjski zakon v dosedanji obliki podaljša še do konca leta 1930. Hišni posestniki si moramo zapomniti, da so ravno državni uradniki isti, ki v enomer zahtevajo zaščito svojih udobnih stanovanj, mesto da bi zahtevali z močnim, solidarnim nastopom, da za njih stanovanja skrbi država, bodisi z zidanjem primernih stanovanjskih hiš, ali pa jim država da tako stanarino, da bodo zamogli v najem vzeta stanovanja tudi pošteno plačevati. O tem uradniškem poglavju bomo prilično obširneje izpregovorili.

Ko so prišla še poročila naših velikih županov o potrebi podaljšanja stanovanjskega zakona in ko so o tem gospodu ministru za socialno politiko poročali njegovi referenti, pa je g. minister Simonović postal neodločen in dal izgotoviti po svojem navodilu nekako prehodno stanje, v katerem se mora stanovanjsko vprašanje v najkrajšem času popolnoma likvidirati.

Po ministrovem načrtu naj se zaščita samo nekaterih najemnikov podaljša še za eno leto t. j. do 1. nov. 1927. Pač pa naj se v zakon donese določba, da se s tem dnevom konča vsaka omejitev stanovanj in nastopi popolno predvojno stanje.

Glavne točke njegovega predloga so:

1. Mali posestniki, ki so dosedaj imeli v svoji hiši na prosto razpolago jedno stanovanje, dobijo svobodno še jedno stanovanje, ako dokažejo pri sodišču, da s svojimi dohodki ne morejo živeti.

2. Vsak posestnik se mora preseliti v svojo hišo, če jo ima v istem kraju za svoje ali za svojo ženo ali svojih otrok, ako stanuje sedaj kot najemnik v stari hiši.

3. Višina najemnine se določi tako, da se za stanovanja do štirih sob plača desetkratno, a za stanovanja nad štiri sobe dvanajskratno toliko, v dinarjih, kolikor se je pred vojno l. 1914 plačalo v kronah.

4. Zmanjša se število oseb, katere bi bile po novem stanovanjskem zakonu še zaščitene. Zaščiteni bi ostali samo še državni uslužbenci in vpokojenci, invalidi in vojne vdove, ako so slabega ekonomskega položaja in končno fizični delavci, ako mesečni skupni prihodi niso večji kakor 2500 Din. Vsi ostali, kateri so dosedaj uživali zaščito po čl. 12. stanov. zakona, kakor duševni delavci, duhovniki vseh ver, mali trgovci in obrtniki, privatni in samoupravni uradniki bi bili izvzeti od zaščite po 1. novembru 1926.

Kakor hitro smo prejeli vest o tej vladni nameri, takoj je naša Zveza društev hišnih posestnikov v Ljubljani zahtevala sklicanje delegatov Glavnega Saveza v Beogradu. Delegati so se sešli na konferenco v Beogradu dne 22. junija 1926 z naročilom, da skušajo pri vladi in poslancih izposlovati po 1. novembru t. l. popolno svobodo za hišne posestnike, dokazujejo pri tem nesmiselnost in škodljivo podaljšanje stan. zakona. Ako bi bilo končno to

izključeno, da se pa izvrši likvidacija v kolikor mogoče najkrajšem času.

Ko smo posetili gosp. ministra za socialno politiko dr. Simonovića in ministra n. r. Pavla Radića, predsednika poslaniškega kluba hrvatske seljaške stranke, smo se uverili, da vlada absolutno ne pristane na popolno našo prostost, da pa se utegne rok nadaljne zaščite skrajšati za pol leta ter prenehati 1. maja 1927. Tudi o drugih naših opravičenih zahtevah in predlogih se hoče vlada in poslanci posvetovati in po možnosti vpoštevati.

Na skupni konferenci smo se zjediniili za sledeče naše predloge, ki smo jih izročili vladi, poslanskim klubom in posameznim gg. poslancem.

Pripomnje

k novemu projektu o izpremembah in dopolnilih stanovanjskega zakona.

1. Ta zakon kot prehod k svobodnemu razpolaganju s stanovanji traja do 1. maja 1927.

2. Vsi hišni posestniki, čijih čisti dohodki razven lastnega stanovanja, ne presegajo 2000 Din mesečno, dobijo svobodno pravico razpolaganja s svojimi hišami. Ne morejo pa zahtevati več kakor 15kratno predvojno najemnino v dinarjih.

3. Svobodno se oddajajo tudi ona nova poslopja, ki so dobila pomoč od obnove, brez ozira na vsoto in dolg.

4. Najemniki, ki oddajajo dele stanovanj v podnajem, plačajo 20krat večjo najemnino od predvojne. (Razlog, da se običajno pri podnajemu lažnjivo napove pravo stanje in dokazuje, da so podnajemniki sami daljni člani rodbine in ne plačajo običajno nič hišnemu lastniku.)

5. Za slučaj, da se ima vzdigniti novo nadstropje, mora se najemnik izseliti v roku dveh mesecev od dne zahteve.

6. Vsak najemnik mora dogovorjeno najemnino obenem z občinskimi dajatvami za vodo, smetišča itd. plačati v 40 dneh, drugače izgubi pravico zakonske zaščite in se mora izseliti. Tudi neplačanje vode in drugih občinskih dajatev ima za posledico izselitev najemnika.

7. Vsako stanovanje, ki postane prazno, more lastnik svobodno oddati, ali samo osebam, s tem zakonom zaščitenim s tem, da ne sme zahtevati večje najemnine od 15kratne nasproti predvojni.

8. Najemniki enega ali dveh rodbinskih članov ne morejo imeti več kot eno sobo, v nasprotnem slučaju plačajo 15krat večjo najemnino. A ako imajo tudi podnajemnike, 20krat večjo v primeri s predvojno najemnino.

9. Stanovanjska sodišča se odpravijo, a sodbe in poravnave sporov po tem zakonu prepuščajo se razsodiščem, sestavljenim iz zastopnikov obeh organizacij: lastnikov in najemnikov.

10. Hiše v krajih proglašanih kot kopaljšča, kopeli, zračne kopeli in letovišča se izvzemajo od omejitve po tem zakonu.

11. Hišni lastnik ima razen svojega stanovanja, pravico razpolagati še z enim stanovanjem v hiši.

12. Lastnik ima pravico na stanovanja tudi za svoje polnoletne otroke brez ozira na to, ali so poročeni (t. j. imajo svoje gospodarstvo) kakor tudi za starše, in sicer stanovanje, ki ga lastnik sam izbere.

13. Uradniki, katerih celokupni dohodki z vsemi zakonskimi prejemki znašajo 5000 Din mesečno, nimajo pravice na zaščito, ki je predvidena s tem zakonom.

14. Vse pogodbe o najemu staovanj in lokalov, zaključeni pred zakonom od 15. maja 1925. l. prenehajo veljati glede višine najemnine.

15. Stanovanja preko treh sob ne spadajo omejitvi po tem zakonu. Takisto tudi stanovanja, ki postanejo prazna po izselitvi najemnikov.

16. Izvzete so od omejitve po tem zakonu: hiše invalidov in vdov, katerih možje so padli ali umrli vsled vojne, odnosno sinov in hčera, katerih očetje so poginili ali umrli vsled vojne.

Ko po novem projektu stanov. zakona 1. novembra 1927 prenehajo zakonske omejitve, odnosno zaščita za državne uradnike, to je zares čudno, da se v tem projektu nič ne predvideva glede zasiguranja stanarine državnim uradnikom ali z otvaranjem potrebnih kreditov za gradnjo uradniških stanovanj, da bi v njih stanovali po prenehanju tega zakona. Budžetsko mogočnost v ta namen najde vlada v davčnih dohodkih, ki se bodo brez dvoma pojavili vsled povišanja najemnin po svobodnem oddajanju od strani hišnih lastnikov.

Na to smo obiskali vse poslanske klube in dokazovali opravičenost naših zahtev.

Toda ne vemo, kak interes je imela opozicija Narodne skupščine, da je pričela vladnemu načrtu z vso silo nasprotovati in stavila razne predloge, ki so za nas hišne posestnike škodljivi. Nobeden poslanec iz opozicije pa ni predlagal niti jedne točke, ki bi bila za hišne posestnike ugodnejša od vladnega predloga. Najbolj so proti hišnim posestnikom v odseku stanovanjskega zakona nastopili samostojni demokratje, kar si moramo posebno dobro zapomniti. Vsaj utegnejo kmalu priti volitve, ko nas bojo zopet rabili in nam vse mogoče stvari obljubovali.

Tudi je vladni načrt predvideval, da stopi takoj v veljavo, a demokrati so dosegli, da dobi veljavnost šele 1. novembra 1926, kar pomeni za nas veliko neugodnost. Povišanje bi se bilo po vladinem načrtu vže sedaj izvršilo, če bi ne bil odsek predloga zavlačeval.

Nek poslanec HSS je zahteval, da se zakon podaljša do 1. maja 1928, katerega predloga g. minister socijalne politike ni sprejel in je izjavil, da je to proti sklepu vlade, radi česar mora priti stvar še enkrat pred ministrski svet. Med tem je bila nepričakovano odgodena Narodna skupščina in odsek za stanovanjski zakon ni bil več sklepčen, radi česar se bode vsa zadeva končno odločila šele meseca septembra t. l., ko se zopet sestane Narodna skupščina k svojemu delu.

Uprava Saveza držav. činovnika in zakon o rekviziciji stanovanj.

Pred kratkim je posetila Uprava saveza državnih uradnikov g. ministra financ ter ga obvestila o težkočah in potrebah državnih uradnikov proseč ga za intervencijo.

Med drugim je uprava zahtevala, da se g. minister zavzame, da se stanovanjski zakon podaljša še po 1. novembru, dokler namreč velja sedanji zakon.

Tožbe državnih uradnikov na težki gmotni položaj so še vedno upravičene. Življenje je še danes drago in plače uradnikov niso zadostne, da bi mogli uradniki četudi le skromno, živeti. Zato mi tudi nismo protivni njihovim zahtevam, da se jim ekonomski položaj poboljša. Nasprotno, mi smo vedno poudarjali potrebo, da se uradniki plačajo tako, da morejo skromno živeti, da bi brez brige za vsakdanji kruh mogli svoje dolžnosti dobro vsrčiti.

Za izboljšanje ekonomskega stanja uradnikov brigati se je pa dolžnost države, odnosno celega naroda, ki plačuje v obliki državnih naklad večje davke za plačevanje uradnikov. Ali za boljši gospodarski položaj uradnikov dolžni so pa truditi in brigati se tudi *uradniki sami*.

Država je izboljšujoč plače in doklade že nekoliko poboljšala ekonomski položaj uradnikov, ali se po današnjih gospodarskih okoliščinah tem potem ne more iti dalje. Državni davki so po običnem mnenju dosegli vrhunec, in dosedaj se mora misliti na znižanje, ne pa na povišanje teh davkov. Na prvem mestu se mora pristopiti k zmanjšanju osebnih izdatkov, z reduciranjem števila državnih uradnikov na potrebno mero. S prihrankom, ki bi se dosegel z redukcijo nepotrebnega števila uradnikov, bi se mogel ekonomski položaj potrebnih uradnikov poboljšati.

Toda niti država niti uradniki niso doslej prav nič storili glede rešitve stanovanjskega vprašanja, a stanovanje, t. j. najemina predstavlja v budžetu ene rod-bine polovico celega budžeta. Država in uradniki so našli, da so to vprašanje najbolje rešili, ko so predložili in sklenili zakon o rekviziciji stanovanj; ta postopek, kakor protiustaven, tako tudi krivičen, se je dal pač razumeti za gotov kratek čas po vojni. Toda se ne more trpeti niti opravičiti, da bi se rekvizicije podaljšale brez konca.

Polno razlogov bi se moglo navesti proti nadaljni rekviziciji stanovanj, a zadostuje navesti, da je rekvizicija stanovanj prenehala že skoro v vseh državah. Menda vendar ne misli naša država delati v tem pogledu slabo izjemo.

Izza osem let od osvobojenja je država vkoristujoč se z rekvizicijo — storila vrlo malo za rešitev stanovanjskega vprašanja; a če se bo delalo tako, bode ostalo stanovanjsko vprašanje še dolgo odprto.

Uprava uradniške zveze, videč menda tako neaktivnost države za rešitev stanovanjskega vprašanja, postala je tudi sama neaktivna. Ona se zadovoljuje kljub vsem neprijetnostim, ki jih vodi za seboj nasilno stanovanje v tujih hišah, da se zakon o rekviziciji stanovanj podaljša, ne stori pač nič, niti tega kar bi mogla, da bi se vprašanje drugače rešilo. Ona je, zdi se, izgubila že čut za nedotakljivost pravic privatne lastnine ter se čisto uživala v nekako pravico rekvizicije tuje imovine.

Kako je to naziranje že obvladalo upravo uradniške zveze, naj dokaže en primer.

Zveza državnih uradnikov in slug ima svojo ustanovo »Nabavljalno zadrugo«, katere kapital znaša nekoliko desetih milijonov dinarjev. Kaj bi bilo naravnije, nego da se s tem denarjem olajša največja skrb vsakega človeka: da se mu preskrbi dobro in ceneno stanovanje. S tako znatno vsoto moglo bi se zgraditi stotine skromnih dobrih stanovanj.

Uprava uradniške zveze pa misli med tem, da je za uradnike bolje in koristnejše, da ta denar uporabi za preskrbljevanje svojih članov z drugimi potrebščinami. Mi smo prepričani, da bi mogli uradniki te potrebščine, ako ne ceneje, pa vsaj za isto

ceno nabavljati tudi v trgovinah; ako pa oni drugače mislijo, naj še dalje tako delajo. Čas bode pokazal, kdo ima prav.

Mesto stanovanj za uradnike, je uprava sezidala celo veliko palačo za nameščaj blaga z deset stanovanji, za kar je potrošila okoli 10 milijonov dinarjev.

Ali bi ne bilo koristnejše, da je uprava s tem denarjem sezidala stanovanja za svoje uradnike? Pa ako bi mi tudi to sprejeli kot njeno boljše prepričanje, vendar ne moremo nikakor odobriti niti mi, niti kdo drugi, ki ima čut za pravičnost in za to, kar je dovoljeno, to, da se oddajajo stanovanja v tem posloplju na dražbi v najem, ne odstopajo pa se uradnikom kot članom zveze. Tako so se v hišo Zveze državnih uradnikov in slug vselili vsi drugi — advokati, zdravniki in modistinje, ki plačujejo visoke najemnine, samo ne uradniki.

Dokler zvezna uprava tako ravna s svojo hišo, pa taista zahteva od g. ministra financ, da se tuja stanovanja za njihove člane rekvirirajo! M. M.

Predlog zakona o neposrednih davkih.

Narodni skupščini kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Beograd.

Zveza društev hišnih in zemljiških posestnikov Hrvatske, Slavonije, Dalmacije in Medjimurja v Zagrebu in Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani pozdravljajo najto-pleje odlok, da se neodložno pristopi k izenačenju direktnih davkov za celo državo, in nahajamo v tej osnovi tudi napredek v načelnem naziranju v dolžnostih naših državljanov glede doprinasanja stroškov za državno gospodarstvo.

Akoravno bi mi želeli, da se ustanovi eden edini direktni davek s progresivno tendenco, ki bi ga vsak obdavčenec zase lahko izračunal in ki bi olajšal finančno službo, s tem nam prihranil mnogo uradnikov, ki so danes potrebni za ta vrlo komplicirani davčni sistem, zadovoljujemo se s tem prehodom v dobri nadi, da bode Narodna skupščina na predlog finančnega ministra v doglednem času pristopila k znatnemu poenostavljanju našega davčnega sistema.

Prehajajoči na sam predlog tega zakona se usojamo staviti sledeče pripombe, ki jim bode namen popraviti nekatere postavke tega zakona, da bode boljši, dovršenejši in pravičnejši.

V čl. 4 odst. 3 naj bi se prošnja za opravičbo zaradi prepuščaja predložila ne generalni direkciji neposrednih davkov, marveč oblasti druge stopnje, da se ne preobremeni generalna direkcija s posli in da se prošnje brže rešujejo pri davčnih oblastih druge stopnje.

Čl. 7. predvideva še nadaljni obstanek invalidskega davka in vojno komorne doklade. S tem se, kakor smo v uvodu naglasili, komplicira davčni sistem in davčna administracija, a ti davki sami so po svojem pavšalnem sestavu povsem nemogoči, ker obremenjujejo slabše in srednje obdavčence mnogo bolj nego pa velike bogataše. Tako n. pr. obdavčenec z osnovo za te davke od malo čez 10.000 neposrednega davka plača sedaj 57% invalidskega davka in 28.5% vojnokomorskega davka; skupaj torej 85.5%. dočim vsi premožniki s čez 15.000.— direktnega davka, plačajo v ime tega davka in pribitka samo skupno 60%.

Ker med tem tudi vedno več invalidov odpade, ki ali odmirajo ali se njih udove pomože in njih sirote pridejo v leta, ko se morajo same zdržavati, je neodhodno potrebno znižanje in sicer postopno

znižavanje invalidskega davka, kakor tudi preuredba tabele za izračunavanje tega davka na progresivno percentualni sistem, ki jamči za resnično postopno višanje v progresivni, ne pa v regresivni smeri.

Mi zahtevamo radi pravičnosti pravilno ureditev dolžnosti za plačevanje tega davka in pribitka.

Čl. 9. Višina samoupravnih (dajatev) na klad se mora limitirati (omejiti) in to tako, da v nobenem slučaju noben obdavčenec ne plača več kot 30% na davkih na dohodek, na pribitkih in samoupravnih nakladah.

Čl. 11 odst. 4. Predvidene kazni so prestroge, pa jih je treba ublažiti.

Čl. 12. Glede na čl. 9 treba, da tudi državna zemljišča plačajo naklade, da se ne preobremenijo drugi obdavčeni v dotični občini.

Čl. 21. Ima se poprečna ocenitev katastralnega čistega donosa uravnati tako, da se ona raztegne vsaj na dve leti.

Čl. 29. Davčna stopnja od zemljišča imela bi se znižati na 12%, ker je predvidena stopnja od 20%, z ozirom na okolnost, da se ima ta davek plačati od povprečnega dohodka, a tudi pogoste vremenske nezgode znatno znižujejo ta dohodek.

Čl. 33. odst., imela bi prenehati davčna obveznost v času, ko se poslopje za porušenje izprazni, a ne šele tedaj, ko je že porušeno.

Čl. 34. točka 7. imela bi se raztegniti tudi na one dele poslopija, v katerih lastniki, odnosno njih otroci vodijo kako obrt.

Čl. 35. Imelo bi se oproščanje od davka za nova poslopja predvideti za 20 let za vse nove hiše brez razlike njih višine, in to iz razloga, da se upravni mali ljudje, ki hočejo sami sebi povzdigniti malo hišico, zavarujejo vsaj v isti meri kakor veliki kapitalisti, ki zidajo velike hiše. To tembolj, ker so tudi male hiše s higijskega stališča boljše in ker se s tem, da se mali ljudje udumijo, najuspešneje zmanjšuje pomanjkanje stanovanj.

Čl. 35. odst. 3. treba precizirati tako, da se temu odstavku doda: in to samo glede onih prostorov, ki se nahajajo znotraj starih neporušenih zidov, dočim je vsako drugo razširjenje hiš, bilo v koji smeri, osvobojeno na isto vrsto let, predvidenih v čl. 35 odst. 1.

Za stanovanja, ki jih najemniki izpraznijo, ostaja do vselitve novega najemnika, poslopje osvobojeno za alikvotni del davka, ako je lastnik to prijavil davčni obasti prve stopnje.

Začasno osvobojenje od davka moralo bi se raztegniti na vse davke, pribitke in samoupravne naklade in voznokomorni pribitek razen invalidskega davka.

Čl. 37. Izrazi, kakor kirija, pazakupac, zakupodavac, zakup in pazakup imeli bi se nadomestiti s popravljenimi nazivi kakor: najemnik, podnajemnik, najemodajalec in najemoprevzemnik, ker prvi izrazi v prečanskih krajih imajo povsem drugo značenje, kar bi moglo imeti za posledico težko škodo za poedine obdavčence.

Pri točki 1., sedma vrsta ima se za in amortizacijo poslopja vrniti: občinske doklade, najemni, ognjegasni in drugi pribitki, pristojbine za vodo in razsvetljavo in ometanje dimnikov, stroški za nabavo vode, izvažanje smeti, stroški za centralno kurjavo in vse drugo, kar donašajo najemniki, a jih hiš. lastnik pobira kot posredovalec, da ne pridejo v davčno osnovo.

Pri točki 4. imela bi se ta določba raztegniti tudi na male rokodelce, ki se nikakor ne razlikujejo od kmetov, pa jih je treba s temi izenačiti glede plačevanja davka na dohodek od poslopij. Predlagamo tudi odpravo maksimiranega števila sob v kmetijskih hišah, z ozirom na naše hišne zadruge, ki jih treba vzdržati. Je še

en važen razlog za to zahtevo, a to je higijena in morala, ki bode trpela, ker se bodo v prihodnosti zidale hiše samo z malim številom stanovanjskih prostorov, v starih hišah pa se bodo rušili srednji zidovi in pretvarjali mali v velike prostore.

Drugi odstavek te točke imel bi se tako raztegniti, da tudi oni industrijski ali rudarski delavci, katerih hiše so v malih mestih ali na selu, kakor tudi državni uradniki in penzionisti, katerih dohodek — razven penzije ne presega Din 4.800, se imajo glede davka na poslopja staviti v vrsto poljedelcev.

Lastniki plačajo za lastno stanovanje v mestih izpod 3000 prebivalcev po 16 Din od sobe, v mestih nad 3000 prebivalcev pa 20 Din od sobe, ako je izdano manj ko tretjina vseh stanovanj v najem.

Čl. 38. V ime stroška za vzdrževanje, upravo in amortizacijo imelo bi se odbiti poleg predvidenih 20%, 25%, odnosno 30% tudi za vse druge izdatke, kakor interes na zadolženo poslopje, izdatke za vodo, kanal, čiščenje, izvažanje smeti, razsvetljavo in drugo, v kolikor to ne gre na breme najemnika, dalje zavarovanje proti požaru, jamčevne dolžnosti in večjih popravkov hiše, v kolikor se to dokaže s praviimi dokazi.

K čl. 38 naj se dostavi: Svobodne orene stanovanj vrše davčni odbori, ne pa državni zastopnik. Za lastnika se računa vrednost stanovanja po sobi s 60 do najviše 100 Din mesečno, ali pa s 50 istega ali sličnega stanovanja v isti hiši ali bližnji okolici.

Čl. 40. Davčna stopnja je kakor za zemljiško posest, tako tudi za poslopje z 20 odstotki previsoka, ter bi se morala zravnanati z davkom na dohodek podjetij (prva skupina) čl. 62 z 12%. Nobena država v Evropi nima tako visoke davčne stopnje.

Čl. 42 — 45. Vse kazenske odredbe preveč so drakonske in bi se morale ublažiti, ker je sedaj pod stanovanjskimi omejitvami duševno stanje hišnih lastnikov znatno trpelo in je treba, da ima država z onimi, ki so skozi mnoga leta pomagali s cenenimi stanovanji, plačevati državne službenice, obzir, ne pa da jih preganja, esto brez njihove krivde, s tako težkimi kaznimi.

Čl. 63., točka 6. se ima izpustiti beseda »kirije« (najemnine), ker v pomenu najemnine ne morejo poleg davka na poslopja še biti obdavčene kot renta, dočim ta slučaj pri zakupnini in pri podnajemnici vsekako pride v obzir.

Čl. 95. točka 7. imela bi se vsota od Din 3.600.— povišati na Din 12.000, ker se od obdavčencea, ki sam nima dovolj za svoj obstanek, ne more še zahtevati, da prenaša še razmerno visok davek. Razven tega bode prizadeto izračunavanje tega davka pri toliki množici obdavčencev silno mnogo posla, da bode finančna administracija jako trpela ali pa bode treba toliko več uradnikov, da bodo ti pozobali ves efekt tega davka.

Na davek od skupnega dohodka ne more se naložiti še invalidski davek niti vojnokomorski pribitek.

Čl. 104. odst. 1., 4. in 5. Lestvica progresije, sestavljena je povsem brezsmiselno in zadene male obdavčence mnogo huje nego velike, radi tega predlagamo z ozirom na to, kar smo rekli pri čl. 95.

za naslednjih započelih ali polnih skupno	za 12.000 do polnih 20.000 Din z	20.000 Din z
40.000	2 0/0	3 0/0
60.000	3 0/0	4 0/0
80.000	4 0/0	5 0/0
100.000	5 0/0	6 0/0
150.000	6 0/0	7 0/0
250.000	7 0/0	8 0/0
400.000	8 0/0	9 0/0
750.000	9 0/0	10 0/0
1.000.000	10 0/0	11 0/0
2.000.000	11 0/0	12 0/0
od celokupne višine čez to vsoto	12 0/0	14 0/0

Taka predvidena progresija bila bi pravičnejša in umirjenjša ter bi dala državi gotovo tudi boljši rezultat.

Odst. 4. in 5. prosimo, da se briše, ker samec z letnim dohodkom Din 12.000.— si še ne more osnovati rodbine, pa zakaj naj bi se tedaj kaznil z višjim davkom. Vsekako bi bilo potrebno številne rodbine pri obdavčenju vzeti v zaščito, da vzgajajo za pridobivanje zmožno mladino, ki bi dajala krepke obdavčence, toda ta odstotek od 1—5% je tako majhen, da bi bilo le malo pomagano številnim rodbinam, zato pa mnogo posla v davčnih uradih.

Čl. 107., odst. 1. Imelo bi se ustanoviti, da se oznanijo pozivi tudi v dnevnem časopisu, da jih morejo laže izvedeti vsi intereseanti.

Čl. 113. Trebalo bi izpustiti odredbo, da morajo predsedniki biti državni aktivni ali umirovljeni uradniki, ko jih izbira minister financ, vžl bode gotovo take; toda ni v redu, da imajo po ministrur izbrani člani večino, ker bode vsled tega trpela objektivnost takih odborov; zato predlagamo, da minister financ izbere razven predsednika in namestnika še tudi po dva odbornika in njih namestnika. Povsem krivično pa je, da se hišni posestniki, ki bi imeli dajati državi po odstotkih najvišji davek, pri izbori odborov zapostavljajo, ker se jim ne daje niti eno mesto v odboru. Zato zahtevamo, da morata biti v odboru zastopana tudi dva hišna posestnika, ki moreta biti naravno obenem tudi trgovca, obrtnika ali obdavčencea kake druge stroke.

Čl. 115. odst. 6. in 7. Prosimo za odpravo omejitve zastopstva samo na bližne sorodnike, kakor tudi samo na odvetnike in finančno-pravne zastopnike, ker se s tem nakladajo obdavčencem nepotrebni stroški. Zato predlagamo, naj si vsak obdavčenec po volji izbere in opolnomoči svojega zastopnika.

Čl. 119., 3., 4. in zadnji odstavek se ima črtati, ker se s tem nedopustno deluje na obdavčence, treba pa ustanoviti, da ne smejo iti izpod priznanja samega obdavčencea niti preko zahteve državnega zastopnika.

Čl. 120. Neumestno je dati državnemu zastopniku pravico, da se morejo na njegov predlog zamenjavati sicer dobri odborniki, čisto samo zato, ker se ne strinjajo z državnim zastopnikom.

Čl. 126. odst. 3. ima se odrediti glede vlaganja pritožb kot pristopna oblast finančno ravnateljstvo, ne pa da se vse predlagajo generalni direkciji, ki jih ne more naglo rešiti.

Čl. 128. Vsem onim obdavčencem, ki iz kakršnega koli razloga niso prisostvovali davčni odmeri, ima se dostaviti rešitev odbora (plačilni nalog).

Čl. 129. Vložena pritožba ima odgodno moč za plačanje davka.

Čl. 133. Treba uvaževati to, kar smo rekli pri čl. 113 in zahtevamo, da se pozovejo naše organizacije, da stavijo predloge radi izvolitve davčnih in reklamacijskih odborov.

Čl. 136. Mora se dovoliti obdavčencu opravičenje v teku postopanja ali pri pritožbi dokazati nedolžnost pri zamudi roka.

Čl. 143. Stopnja zamudnih obresti z 12% je absolutno previsoka ter se ima znižati na 6%. Povračilo preplačanega davka mora se brez posebnih formalnosti obdavčencu vrniti. Kako pride on do tega, ako davčni uradnik krivo izračuna davek, da mora on s stroški združeno prošnjo predlagati finančnemu ministru in čakati morebiti skozi leta na povračilo svojega denarja.

Čl. 145. Pred zaplenitvijo bi se moral vsekako izdati pismeni opomin in točka 2. imela bi se izpopolniti na koncu za Din 20.—, a ne sme prekoračiti znesek Din 2000.—.

Čl. 151. Davčne knjižice mora izdajati država kot potrdila za vplačani davek obdavčencem kot priloga pri prošnjah na upravna oblastva ali kot dokazilo pri sodnih pravnih.

Čl. 157. ima se črtati, ker se davki smejo uvajati samo legislativnim putem; to je demokratsko načelo, ki se nikakor ne sme izigravati.

S prošnjo, da se te naše pripombe uvažujejo, ker smo prepričani, da so koristne, beležimo s posebnim velespoštovanjem.

Zveza društev hišnih in zemljiških posestnikov Hrvatske, Slavonije, Dalmacije in Medijmurja v Zagrebu.

Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Razno.

Hišni posestniki ljubljanski se vabijo, da takoj osebno ali pa po dopisnici naznajo društveni pisarni, če bi zamogli za čas našega kongresa t. j. od 6. do 8. septembra sprejeti na stanovanje našega gosta-delegata. Naša je dolžnost, da tujim zastopnikom, ki bodo imeli itak velike potne in stroške povodom kongresa, preskrbimo po možnosti vsaj brezplačna stanovanja!

Hišni posestniki ljubljanski, odločite se takoj že danes, da pridete vsi na manifestacijsko zborovanje ob kongresu, dne 8. septembra točno ob 9. uri dopoldne v veliko dvorano hotela »Union« v Ljubljani. Dame, prevzemite takoj agitacijo. Jednako se polnoštevilno udeležite pozdravnega večera na čast tujim gostom in delegatom v restavracijskih prostorih hotela Union.

Društva hišnih posestnikov v Sloveniji naj prično takoj s pripravami za veliko udeležbo na kongresu v Ljubljani, zlasti

na slavnostno zborovanje na Mali Šmaren dopoldne. Društva naj takoj skličejo občne zборе in če sedanji odbori ne delujejo, naj odstopijo in prevzamejo delo drugi. Neobhodno potrebno pa je sklicanje odborovih sej in določitev delegatov za zborovanje in občni zbor naše Zveze.

Pokrajinske Zveze društev hišnih in zemljiških posestnikov za Slovenijo v Ljubljani redni občni zbor se vrši v Ljubljani dne 7. septembra 1926 ob 5. uri z običajnim dnevnim redom, ki ga priobčimo v prihodnji številki. *Udeležba obvezna!*

Ljubljanski hišni posestniki pripravite takoj, da bodete za časa kongresa v dnevih 6. do 8. septembra t. l. na čast tujim gostom-delegatom in vsem zborovalcem okrasili svoje hiše z zastavami. Leta in leta smo krasili ob vsaki priliki naše hiše z dragimi zastavami, prvokrat bomo letos obesili zastave na svojih hišah v proslavo našim dragim tovarišem iz cele države in cenjenim zastopnikom iz tujih držav. Naj ne bode nobene hiše v Ljubljani in v okolici brez vidnega znaka stanovske zavednosti v počaščenje naših gostov.

Uradne ure pisarne Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani v mesecu juliju in avgustu t. l. so razen v soboto, nedeljo in pondeljek vsak dan od 9. do 11. in od 16. do 18. ure. Člane prosimo, da se po tem ravnaajo.

Hišni posestniki ljubljanski še do danes niso vpoštevali poziva v »Mojem domu«, kakor tudi ne apela na zadnjem obč. zboru, da bi bili poravnali članarino za tekoče leto. Hišni posestniki nam nočejo olajšati dela in naberemo samo toliko članarine, kolikor gremo od hiše do hiše, ker po položnicah ali v pisarni skoro nihče ne plača. Še enkrat, storite svojo dolžnost!

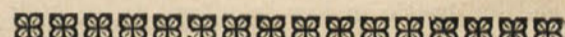
Društva po deželi naj takoj plačajo zaostalo članarino za leto 1926, ker drugače ne moremo kriti stroškov za kongres. Jednako naj nemudoma pri boljših posestnikih naberejo za velike letošnje stroške prostovoljne prispevke.

Naročniki »Mojega Doma« naj brez odlašanja store svojo dolžnost in poravnajo naročnino za leto 1926 v malenkostnem znesku 15 Din. Sedaj imamo polno drugega dela in naj se ne zahteva od nas, da bomo s tirjanjem naročnine imeli zamudo časa in še stroške.

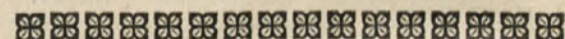
Državni nameščenci in avtonomne doklade. V naši javnosti se je v zadnjem času s pozivom na neki odlok ministrstva pravde, izražalo mnenje, da so državni nameščenci oproščeni vseh avtonomnih doklad. Napram temu opozarja finančna delegacija, da čl. 127., 2. odst., novega uradniškega zakona res odreja, da so državni nameščenci oproščeni vseh državnih in samoupravnih doklad (prireza). Kakor pa je razvidno iz konteksta, zlasti pa iz 1. odst. tega člena, se tiče ta določba samo službenih prejemkov, nikakor pa ne drugih davčnih virov. Dočim bi bilo torej nedopustno, da bi se naložile doklade k neposrednemu davku od plač (penzij), ki ga plačujejo državni uslužbeni v smislu čl. 127., 1. odst., 1. c., morajo li uslužbeni, ako imajo zemljišča, hiše itd., doklade k zemljarini, hišnemu davku itd. brez dvoma ravno tako plačati, kakor vsak drugi. Tega tudi ne izključuje dotični odlok ministrstva pravde, marveč samo izraža gotovo utemeljeno mišljenje, da se službeni prejemki tudi s samostojnimi komunalnimi davščinami ne smejo obremeniti. Nekatere občine v drugih upravnih območjih so bile namreč skušale izigrati čl. 127 1. c., na ta način, da so mesto doklad v tehničnem pomenu sklenile take davščine, in edino to je hotelo ministrstvo pravde preprečiti. V ostalem pa odlok še sam v marsičem potrebuje pojasnila, ker se ne ozira dovolj na naše upravne razmere.

S tem je tudi pojasnjeno, da morajo državni nameščenci še nadalje plačevati občinsko gostaščino.

Pripravite se na kongres!

Trboveljski premog, drva, koks, angleški premog, šlezijske brikete dobavlja „LIRIJA“, LJUBLJANA
Kralja Petra trg 8 Telefon 220
Plačilo tudi na obroke.

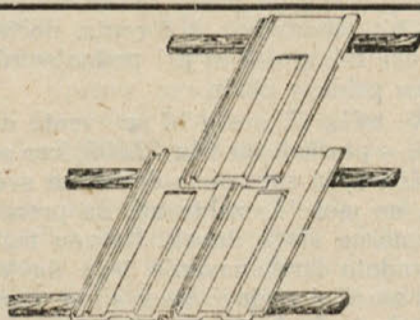
Vodovodni Instalater,
klepar in krovec

zaloga škrlc (strešnikov)

Teodor Korn

Ljubljana

Poljanska cesta številka 8

Miklošičeva cesta štev. 13

Najtrpežnejše strešno kritje!

Združene opekarne, d. d. v Ljubljani
prej VIDIC-KNEZ, tovarne na Viču in na Brdu,

nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljše preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema zareza, kakor tudi bobrovcev (biber) in

zidno opeko

Stekleni strešnik je stalno v zalogi.

Na željo se pošljeta takoj popis in ponudba!

Telefon interurb. štev. 733.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dunajska cesta (v lastni palači)

Ustanovljena 1900

Delniška glavica in rezervni zakladi okrog Din 60,000.000.

Čekovni rač. št. 10.509. — Brzjav. naslov: Banka Ljubljana. — Telef. št. 261, 413, 502, 503, 504.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst, ter agencija Logatec.